

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

[१९९६] ३ एस. सी. आर. ८७७

जगबीर सिंग

- विरुद्ध -

स्टेट ऑफ हरियाणा आणि इतर.

२५ मार्च १९९६

[न्यायमूर्ति के. रामास्वामी आणि न्यायमूर्ति जी. बी. पटनायक]

सेवा अधिनियम :

क्रीडा कोट्यातून नियुक्ती - हरियाणा पोलिसात शिपाई - ची नियुक्ती - त्याची खेळातील कामगिरी लक्षात घेऊन हवालदार म्हणून पदोन्नती आणि नंतर कायम करण्यात आले - त्यानंतर कायम न करण्यासाठी पावले उचलली गेली - असा निर्णय देण्यात आला की नियमित पदोन्नतीसाठी कर्मचारी पात्र आहे - त्याला हवालदार म्हणून नियमित करण्यात आले आहे असे मानले गेले पाहिजे आणि परिणामी त्याला सर्व लाभ दिले गेले पाहिजेत.

रिशाल सिंग - विरुद्ध - स्टेट ऑफ हरियाणा, आणि इतर, जे. टी. (१९९२) २ एस. सी. १५७, यावर अवलंबून होते.

दिवाणी अपीलीय अधिकारिता : दिवाणी अपील क्रमांक ६९१०-११/१९९६.

दिवाणी रिट याचिका क्रमांक १५०४४/९३ आणि १५७५/१९९४ मधील पंजाब आणि हरियाणा उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ३१.३.९४ मधील न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

अपीलकर्त्यासाठी, प्रेम मल्होत्रा आणि पियुष.

उत्तरवादींसाठी, श्रीमती इंदू मल्होत्रा, सुरुची अग्रवाल.

न्यायालयाचा खालील आदेश देण्यात आला :

अनुमत मंजूर.

हे अपील विशेष अनुमतीने दिवाणी रिट याचिका क्रमांक १५०४४/९३ आणि १५७५/१९९४ मधील पंजाब आणि हरियाणा उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ३१.३.९४ मधील आदेशावरून उद्भवले.

अपीलकर्त्याची १५ सप्टेंबर १९७७ रोजी क्रीडा कोट्यातून हरियाणा पोलीस सेवेत शिपाई म्हणून भरती करण्यात आली होती. खेळातील त्यांची कामगिरी लक्षात घेऊन ४ जुलै १९८४ रोजी त्यांना हवालदार म्हणून बढती देण्यात आली होती. ३१ ऑगस्ट १९८७ रोजी हवालदार म्हणूनही ते कायम झाले. ३१ ऑगस्ट १९८७ रोजी पासून त्यांना हवालदार म्हणून कायम करण्यात आले होते ते रद्द का केल्या जाऊ नये यासाठी ११ ऑगस्ट १९८८ रोजी पोलीस अधीक्षकांनी त्यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावली होती. दरम्यान, २२ नोव्हेंबर १९९० रोजी त्यांना तात्पुरत्या आधारावर सहाय्यक उपनिरीक्षक म्हणूनही बढती देण्यात आली होती. ते सहाय्यक उपनिरीक्षक म्हणून कार्यरत असताना, १५ सप्टेंबर १९९३ पासून सुरू होणाऱ्या मध्यवर्ती शालेय अभ्यासक्रमासाठी त्यांची तात्पुरती निवड करण्यात आली. त्याची निवड करण्यात आली आणि त्याला प्रशिक्षणासाठी पाठवण्यात आले. जेव्हा अपीलकर्ता प्रशिक्षण घेत होता, तेव्हा त्याचे नाव हवालदाराच्या यादीतून वगळण्यात आले होते. परिणामी, निवेदनांच्या निष्फळ प्रयत्नांनंतर, अपीलकर्त्याने १४ डिसेंबर १९९३ रोजीच्या दुसऱ्या कारणे दाखवा नोटीसच्या वैधतेस आव्हान देणारी रिट याचिका क्रमांक १५७५/९४ उच्च न्यायालयात दाखल केली. उच्च न्यायालयाने ३१ मार्च १९९४ रोजी दिलेल्या आदेशाद्वारे ती खारीज केली. कायम न करण्याला आव्हान देणारी दुसरी रिट याचिका खारीज करण्यात आली. अशा प्रकारे, विशेष अनुमतीने हे अपील दाखल करण्यात आले.

त्याची क्रीडा कोट्यांतर्गत भरती करण्यात आली होती आणि त्यांतर्गत पदोन्नतीही देण्यात आली होती ही मान्य केलेली स्थिती लक्षात घेता, त्याची पदोन्नती नियमांनुसार आहे. या न्यायालयाने *रिशाल सिंग -विरुद्ध - स्टेट ऑफ हरियाणा आणि इतर, जे. टी. ((१९९२) २ एस. सी. १५७)* या प्रकरणात उपस्थित केलेल्या वादाचा विचार केला. त्यात असा निर्णय देण्यात आला होता की जरी आदेशाद्वारे असे सूचित करण्यात आले होते की पदोन्नती तात्पुरत्या आधारावर होती, तरी, हरियाणा राज्याला लागू असलेल्या पंजाब पोलिस नियम, १९३४ च्या प्रकरण -१३ च्या नियम १३.१ (१) लक्षात घेता अपीलकर्त्याला दिलेली पदोन्नती ही नियमित पदोन्नती होती आणि ती तात्पुरती समजल्या जाऊ शकत नाही. परिणामी, त्याला त्या पदावर कायम करण्याचा हक्क असल्याचे मानले गेले. वरील कायदेशीर स्थिती लक्षात घेता, आमचे असे मत आहे की अपीलकर्ता नियमित पदोन्नतीसाठी पात्र आहे.

त्यानुसार अपिले मंजूर करण्यात आले. त्याला हवालदार म्हणून नियमित करण्यात आले आहे असे समजण्यात यावे. खर्चाबाबत आदेश नाही.

अपिले मंजूर

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा/तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल".